

Lời khuyên về Đọc Viết và Toán để Giúp Con Mình Mỗi Ngày

Hướng dẫn dành cho cha mẹ và người chăm sóc của trẻ từ 0-12 tuổi

Được xuất bản bởi Bộ Giáo dục và Đào tạo

Bộ Giáo dục và Đào tạo,
2 Treasury Place, East Melbourne, Victoria 3002.

ISBN: 978-0-7594-0636-0

Nội dung

Tôi sử dụng cuốn sổ tay này như thế nào?	4
Tôi có thể tìm trợ giúp ở đâu?	6
Sơ sinh đến Lớp 2 - Đọc và Viết	9
Giúp con nói và nghe	10
Giúp con đọc	12
Giúp con viết	17
Sơ sinh đến Lớp 2 - Toán học	23
Cùng nhau làm toán ở nhà	24
Lớp 3 đến Lớp 6 - Đọc và Viết	33
Giúp con nói và nghe	34
Giúp con đọc	37
Giúp con viết	39
Lớp 3 đến Lớp 6 - Toán học	45
Khám phá toán học với con.....	45

Tôi sử dụng cuốn sổ tay này như thế nào?

Nghiên cứu cho thấy gia đình có ảnh hưởng đáng kể nhất đến việc học tập, phát triển, sức khỏe, an toàn và an sinh của con trẻ. Gia đình quý vị có thể đóng một vai trò quan trọng trong việc giúp con mình chuẩn bị đi học, và thành công ở trường học.

Cuốn sách nhỏ này cung cấp những lời khuyên hữu ích và những cách quý vị có thể giúp con mình phát triển các kỹ năng đọc viết và toán. Nó giới thiệu các hoạt động vui nhộn, không tốn kém, dễ tiếp cận và thực tế để quý vị có thể chơi với con ở nhà. Cuốn sách nhỏ này cũng cung cấp các câu hỏi để quý vị có thể hỏi con và giúp các em học tập. Thực hiện những hoạt động thực tế này sẽ giúp con quý vị phát triển rất tốt các kỹ năng đọc và viết, giúp trẻ trở thành người biết nói tốt và biết nghe tốt.

Qua các hoạt động hàng ngày ở nhà, quý vị cũng có thể giúp trẻ phát triển các kỹ năng toán, chẳng hạn như tính toán và sử dụng các con số, nhận biết các quy luật và sử dụng ngôn ngữ để phát triển hiểu biết toán học.

Các hoạt động đọc viết và toán là những cơ hội tuyệt vời để quý vị gây dựng các giá trị học tập chính như niềm đam mê, tính kiên trì và trí tò mò.

Anh chị, ông bà và những người xung quanh có liên quan trong cuộc sống của trẻ cũng có thể áp dụng những lời khuyên và các hoạt động này để giúp phát triển kỹ năng đọc viết và toán cho các em.

Cuốn sách nhỏ này được chia thành các hoạt động về đọc viết và toán cho hai nhóm tuổi: Sơ sinh đến Lớp 2, và Lớp 3 – Lớp 6. Hãy tìm đến phần phù hợp với độ tuổi của con mình để đọc các lời khuyên và gợi ý hữu ích. Quý vị không cần thực hiện tất cả các hoạt động mà chỉ cần thực hiện một số hoạt động hàng ngày sẽ giúp cải thiện việc học của con quý vị.

Cuốn sách nhỏ này dựa theo Khung Giáo dục và Phát triển Những Năm Đầu đời (Sơ sinh – 8 tuổi Tiểu bang Victoria và Chương trình Giảng dạy Tiểu bang Victoria (Các cấp Cơ sở -10), phác thảo những điều quan trọng tất cả trẻ em đều phải học. Các hoạt động trong cuốn sách tuân theo các tiêu chuẩn này, và hỗ trợ nội dung giảng dạy hàng ngày trong các cơ sở và trường mầm non của con quý vị.

Để biết thông tin về Khung Giáo dục và Phát triển Những Năm Đầu đời hãy truy cập:

<http://www.education.vic.gov.au/Documents/childhood/providers/edcare/veyldframework.pdf>

Để biết thông tin về Chương trình giảng dạy Tiểu bang Victoria, hãy truy cập:

<http://victoriancurriculum.vcaa.vic.edu.au/>

Nếu tiếng Anh không phải là tiếng mẹ đẻ của quý vị, quý vị có thể sử dụng tiếng mẹ đẻ thay vì tiếng Anh khi tham gia các hoạt động này với con mình. Nghiên cứu cho thấy rằng việc học hai hay nhiều ngôn ngữ từ khi còn nhỏ có thể mang lại lợi ích cho trẻ em theo nhiều cách và giúp các em học tốt tất cả các môn học.

Tôi có thể tìm trợ giúp ở đâu?

Y tá Sức khỏe Bà mẹ và Trẻ em của con quý vị

Y tá sức khỏe bà mẹ và trẻ em của con quý vị có thể tư vấn về sức khỏe và sự phát triển của con quý vị và tư vấn chung về cách khuyến khích con quý vị học hành.

Giáo viên Mầm non, Mẫu giáo và Tiểu học của Con Quý vị

Giáo viên mầm non, mẫu giáo và tiểu học của con quý vị có thể tư vấn cho quý vị cách giúp con quý vị phát triển kỹ năng đọc viết và toán.

Quý vị có thể thảo luận với giáo viên mầm non, giáo viên mẫu giáo hoặc giáo viên tiểu học của con về các chủ đề sau:

- thái độ và sự tự tin của con quý vị với trải nghiệm về đọc viết và toán
- sự tiến bộ của con về đọc viết và toán
- các mục tiêu mà con đang hướng tới trong việc đọc viết và làm toán, và cách quý vị có thể hỗ trợ con mình đạt được các mục tiêu đó
- các chiến lược quý vị có thể dùng để giúp con mình ở những lĩnh vực mà trẻ thấy khó khăn
- con quý vị ứng xử ra sao với những lời khuyên trong cuốn sách nhỏ này.

Tài liệu Trên mạng

Bộ Giáo dục và Đào tạo có thông tin và những tài liệu chung cho cha mẹ, người chăm sóc trẻ nhỏ:

<https://www.vic.gov.au/education-information-parents>

Trang mạng của Bộ cũng có những thông tin và tài liệu dành cho cha mẹ và người chăm sóc để giúp hỗ trợ việc học của trẻ em trong độ tuổi đến trường: <https://www.vic.gov.au/supporting-your-childs-education>

Chương trình Thử thách Đọc sách của Thủ hiến bang Victoria diễn ra từ tháng 3 đến tháng 9 hàng năm. Các dịch vụ và trường mầm non tham gia chương trình này sẽ đăng ký cho con quý vị - nếu không quý vị có thể đăng ký cho con mình tại:

<https://www.vic.gov.au/premiers-reading-challenge?Redirect=1>

Trang mạng Tìm kiếm Chia sẻ Sử dụng Giáo dục (FUSE) của Chính phủ Victoria giúp quý vị dễ dàng kết nối với các công cụ học tập tuyệt vời từ máy tính ở nhà hoặc máy tính ở thư viện gần nhà quý vị. Trang mạng này có các trò chơi quý vị có thể chơi với con mình để xây dựng kỹ năng đọc viết và tính toán: <https://fuse.education.vic.gov.au>

Sơ sinh đến Lớp 2

Đọc và Viết

Gia đình đóng một vai trò quan trọng trong việc phát triển kỹ năng đọc viết và ngôn ngữ của trẻ từ lúc sơ sinh. Hiểu biết về thế giới và khả năng học của trẻ em có ảnh hưởng rất nhiều từ cách gia đình coi trọng các kỹ năng đọc viết của các em ra sao.

Một số thông tin quan trọng cha mẹ và người chăm sóc nên cân nhắc:

- Những trẻ bắt đầu đi học có kỹ năng đọc viết tốt sẽ học tốt hơn ở trường, không chỉ trong các môn học về ngôn ngữ như Tiếng Anh.
- Việc đọc viết trong những năm đầu đời là một loạt các hoạt động và hình thức giao tiếp khác nhau, bao gồm âm nhạc, chuyển động, khiêu vũ, kể chuyện, nghệ thuật trực quan và kịch, cũng như nói, xem, đọc, vẽ và viết. Không bao giờ là quá sớm để bắt đầu đọc sách cho con quý vị.
- Các kỹ năng ngôn ngữ nói là yếu tố quan trọng của kỹ năng đọc và viết, vì vậy trẻ con càng nói tốt, kỹ năng đọc viết tổng thể sẽ càng phát triển tốt. Hãy nói chuyện với con càng nhiều càng tốt và thường xuyên lôi cuốn các em vào cuộc trò chuyện.
- Việc đọc viết trong những năm đầu của trẻ luôn cần phải vui. Các chuyến dã ngoại và vui chơi là các hoạt động rất tuyệt vời để nói chuyện cùng con và thu hút con tham gia câu chuyện. Các hoạt động vui nhộn cũng là những cơ hội tốt nhất để quý vị dạy con từ vựng mới và cách mới để diễn đạt sự việc.

Giúp con nói và nghe

Nói chuyện với con

Thường xuyên nói chuyện và tương tác với trẻ sẽ giúp trẻ mở rộng kỹ năng ngôn ngữ và nghe cũng như phát triển sự tự tin của các em đối với ngôn ngữ. Quý vị có thể là nguồn ngôn ngữ duy nhất của các em nên quý vị nói chuyện và tương tác với các em càng nhiều, thì các em càng học từ vựng mới nhanh hơn và nói trôi chảy hơn.

Cho con tham gia khi thảo luận về các hoạt động thường ngày như mua thực phẩm, làm vườn, nấu cơm, lấy thư trong hòm thư, làm việc nhà và đi lại bằng xe hơi hoặc xe buýt.

Các buổi dã ngoại có thể mang đến một thế giới từ vựng mới. Trò chuyện trong các buổi dã ngoại sẽ làm phong phú vốn hiểu biết của trẻ em về thế giới. Các buổi dã ngoại có thể bao gồm đi chơi ở hội chợ nông dân địa phương, trong công viên, sở thú, trung tâm mua sắm, viện bảo tàng, thư viện và phòng triển lãm nghệ thuật.

Các hoạt động vui chơi khác có thể bao gồm:

- Chia sẻ các bài có vần, thơ và bài hát. Khuyến khích con quý vị tham gia cùng.
- Chia sẻ và nói chuyện về các câu chuyện và tranh ảnh của gia đình.
- Xem nhiều loại sách có hình, chẳng hạn như sách thủ công, sách tự làm (DIY), sách trang trí bàn cà phê và tài liệu quảng cáo. Quý vị hãy yêu cầu con miêu tả bức tranh và cùng nhau dàn dựng các câu chuyện.
- Thu thập giấy bìa cứng và các đồ vật gia dụng cho con lắp ghép. Yêu cầu trẻ miêu tả chúng đang lắp ghép cái gì.
- Cùng con nghe các chương trình radio hoặc podcasts đơn giản được phát triển cho trẻ em rồi thảo luận về nội dung.
- Tham gia các chuyến tham quan ảo (qua hình ảnh và video) đến các vườn bách thú, công viên thủy sinh, lâu đài, phòng trưng bày và viện bảo tàng ở địa phương cũng như trên toàn thế giới.
- Chơi các trò chơi từ vựng với con quý vị, ví dụ “từ đối nghịch với từ là gì?” (ví dụ, “đối nghịch với to lớn là gì?”) và “từ khác của từ ... là gì?” (ví dụ, “một từ khác chỉ sự tức giận là gì?”) và “từ nào phát âm khác với những từ còn lại: con dơi, nón mũ hay cánh cửa?” (bat, hat or door?).

Kể chuyện

Kể chuyện là một cách tốt để mở rộng kỹ năng nghe và nói của trẻ, đồng thời tăng cường trí nhớ và trí tưởng tượng của trẻ. Quý vị có thể kể câu chuyện, hoặc khuyến khích con mình kể câu chuyện đó.

Các câu chuyện có thể kể về:

- đồ chơi yêu thích của con quý vị
- một thành viên khác trong gia đình
- một con thú cưng
- một nhân vật hư cấu yêu thích trong truyện hoặc chương trình truyền hình
- một người nổi tiếng
- công việc mọi người làm trong các nghề nghiệp khác nhau, ví dụ phi hành gia, lính cứu hỏa, y tá và giáo viên
- một thế giới tưởng tượng với các nhân vật tưởng tượng
- một con vật tưởng tượng biết nói.

Dưới đây là một số lời khuyên để quý vị bắt đầu kể chuyện:

- Hãy khiến câu chuyện trở nên thú vị, dùng giọng khác nhau, các con rối hoặc chơi với các ngón tay.
- Có hộp hóa trang cho con dùng để chơi trò kể chuyện và tưởng tượng.
- Bắt đầu với điều làm cho con quý vị thích thú.
- Bắt đầu bằng việc tạo ra một nhân vật và bối cảnh.

Giúp con đọc

Đọc sách cùng nhau

Việc đọc sách nên bắt đầu từ sau khi sinh vài tháng. Ngay cả khi bản thân quý vị, là người lớn, không đọc thường xuyên hoặc không thực sự thích đọc sách, thì điều quan trọng là quý vị phải dành thời gian quý báu này với con mình để kích thích sự phát triển ngôn ngữ và khuyến khích niềm yêu thích đọc sách của các em. Đọc sách cùng nhau là một hoạt động có giá trị. Đọc sách tăng khả năng từ vựng cho con quý vị, mở rộng sự hiểu biết của các em về thế giới, và làm chúng tự tin sử dụng ngôn ngữ. Đọc sách cũng là một cách quan trọng để tạo ra kết nối giữa các từ để nói và các từ để viết.

Sau đây là một số lời khuyên chung:

- Hãy đến thư viện gần nhà quý vị chọn và đọc sách cùng con, và tham gia vào các buổi đọc truyện. Các buổi đọc truyện tại thư viện là một cách tuyệt vời để chia sẻ niềm vui đọc sách với con của quý vị theo nhóm.
- Khuyến khích con chọn sách, tạp chí, ca-ta-lô hoặc các câu truyện đa phương tiện tùy theo sở thích của các em.
- Lên lịch cho việc đọc sách mỗi ngày. Đọc sách trước giờ đi ngủ là một thói quen tốt.
- Điều chỉnh tư thế của quý vị để trẻ có thể nhìn thấy từ và hình ảnh.
- Chỉ ngón tay theo từng từ trong trang sách để con có thể nhận ra và ghi nhớ mặt chữ và phát âm.
- Chia sẻ các sách tranh ảnh không có chữ để phát triển sự tưởng tượng, ý tưởng và từ vựng bằng cách gọi tên và miêu tả đồ vật trong các bức ảnh.
- Tìm kiếm các bài hát câu thơ có vần, nhịp điệu lặp lại trong các cuốn sách. Điều này sẽ giúp trẻ phát triển tình yêu với ngôn ngữ.
- Khi đọc sách cho con nghe, quý vị đọc thật diễn cảm, hoặc thử nhái giọng của các nhân vật. Điều này sẽ khiến đọc sách trở nên thú vị.
- Chỉ ra những điểm quan trọng trong sách – ví dụ, các từ và hình ảnh, trang bìa, gáy, các trang chứa nội dung hoặc tiêu đề.

- Thảo luận về nghĩa của những từ chưa biết mà trẻ đọc và nghe thấy. Khám phá từ bằng từ điển. Thảo luận và đặt câu hỏi về những từ thú vị mà quý vị tìm thấy, ví dụ: “Ở đây nói là cô ấy ‘lộn nhào’ xuống đồi. Con nghĩ cô ấy đã đi xuống đồi như thế nào?” Ở đây nói “Anh ấy đã đọc một cuốn sách ‘hay’”. Chúng ta có thể dùng từ nào khác ngoài từ hay không?”
- Khuyến khích con tự đọc một phần hoặc toàn bộ bài đọc nếu các em cảm thấy tự tin.
- Nếu thấy con đọc tự tin, quý vị để chúng đọc liền một mạch không cắt ngang. Tự tin thì sẽ đọc trôi chảy. Các lỗi có thể bàn bạc sau khi đọc xong một đoạn, hoặc trong các bài đọc tiếp theo.
- Để con đọc theo tốc độ của chúng. Quý vị đọc chuẩn làm mẫu để cho trẻ thấy tốc độ.
- Cho con dịp được đọc lại các quyển sách.
- Đọc và nói chuyện với con quý vị bằng các ngôn ngữ gia đình sử dụng và khuyến khích những người khác nói các ngôn ngữ khác dùng chung với con quý vị.
- Hãy để con quý vị thấy quý vị và những người khác trong gia đình đọc sách để giải trí. Điều đặc biệt quan trọng đối với các bé trai là thấy những người đàn ông các em quan tâm đến đọc sách.
- Khuyến khích con tham gia vào các Thử thách Đọc sách của Thủ hiến bang Victoria, tổ chức từ tháng 3 đến tháng 9 hàng năm. Các dịch vụ và trường học cho lứa tuổi mầm non có đăng ký tham gia sẽ ghi danh cho con quý vị – nếu không, quý vị có thể ghi danh cho con mình tại:
<https://www.vic.gov.au/premiers-reading-challenge?Redirect=1#for-students-parents-and-early-childhood-services>

Giúp đỡ con hiểu các từ khó

Khi con bắt đầu đọc sách cho quý vị nghe, trẻ sẽ thường gặp những từ dài và khó. Các chiến lược sau đây sẽ giúp các em phát triển kỹ năng tự sửa và giúp các em hiểu câu chuyện.

Điều quan trọng là cho con thời gian để tự tìm hiểu những từ khó, bởi vì trẻ em thường có thể tự sửa nếu có thời gian. Các em đọc chậm hơn chúng ta và cần thời gian để hiểu.

Hãy để trẻ kiên trì một chút, giúp các em bằng cách đưa ra gợi ý chẳng hạn như “âm đầu tiên trong từ đó là gì?”

Các câu hỏi để gợi ý có thể bao gồm:

- Hãy nhìn vào từ này. Từ này bắt đầu bằng chữ cái (hoặc các chữ cái) nào? Chữ cái đó (hoặc các chữ cái) tạo ra âm gì?
- Những chữ cái nào nằm ở giữa của từ này? Những chữ cái này phát âm thế nào?
- Từ này kết thúc bằng chữ cái (hoặc những chữ cái) nào? Chữ cái (hoặc những chữ cái) này phát âm thế nào?
- Chúng ta có thể ghép những âm đó lại với nhau để tạo thành một từ không?
- Hãy nhìn vào tranh. Đồ vật nào con nhìn thấy trong tranh mà có thể bắt đầu bằng chữ cái đó?
- Con nghĩ từ này nghĩa là gì? Một cách khác để nói điều đó là gì?

Nếu những gợi ý trên không hiệu quả, quý vị chỉ cần nói: “Từ đó là...”.

Một khía cạnh quan trọng của việc học đọc là khen ngợi việc trẻ cố gắng nhiều lần để tìm câu trả lời. Lời khen có thể cụ thể, chẳng hạn như “Việc con đọc lại câu đó là rất tốt, con đã tự hiểu được nghĩa của từ đó rồi” hoặc lời khen chung chung như “Con đã rất cố gắng, con giỏi lắm”.

Một phương pháp khác cũng tốt là hỏi con tập luyện với các từ khó như thế nào. Việc này giúp củng cố lại các phương pháp đọc mà chúng học từ quý vị và ở trường học.

Nói chuyện về sách

Thảo luận về nội dung và ý nghĩa của cuốn sách là một phần quan trọng của việc đọc sách. Quý vị trò chuyện về cuốn sách trước, trong và sau khi đọc và khuyến khích con chia sẻ ý tưởng và đặt câu hỏi về cuốn sách. Tạo ra mối liên hệ giữa các phần trong câu chuyện bằng cách đặt câu hỏi hướng dẫn sẽ khuyến khích trẻ suy nghĩ về những gì các em đang đọc.

Dưới đây là một số câu hỏi quý vị có thể hỏi trước, trong và sau khi đọc sách:

- Nhìn vào trang bìa. Con nghĩ cuốn sách này có thể là về cái gì?
- Nơi chốn câu chuyện được kết cấu khiến con cảm thấy thế nào?
- Con mô tả nhân vật ở đâu câu chuyện như thế nào?
- Điều gì đang xảy ra trong các bức ảnh?
- Con nghĩ điều gì sẽ xảy ra tiếp theo?
- Tại sao một nhân vật lại làm điều này? Con sẽ làm gì trong tình huống tương tự?
- Nhân vật yêu thích của con trong câu chuyện là ai? Tại sao con thích nhân vật đó?
- Con thích phần nào trong cuốn sách này?
- Con có thể kể lại câu chuyện theo cách của con được không?

Tận dụng tối đa thời gian xem màn hình

Quý vị có thể sử dụng cùng những câu hỏi trong phần Nói chuyện về Sách (ở trên) để thảo luận về các chương trình truyền hình (TV) hoặc các chương trình và trò chơi khác mà quý vị xem hoặc chơi cùng con. Hiểu biết về phương tiện trực quan là yếu tố quan trọng trong việc học chữ của con quý vị.

Ngoài ra còn có một số trò chơi rất hay trên mạng để giúp lôi cuốn trẻ tham gia đọc sách. Những trò chơi này bao gồm:

- Trò chơi ngữ âm giúp cải thiện khả năng đọc và nhận biết âm thanh của chữ. Ngữ âm liên quan đến việc phát ra từng âm thanh trong một từ và sau đó ghép âm để tạo ra từ.
- Trò chơi ngữ pháp, dấu câu và chính tả.
- Trò chơi từ vựng.

Dưới đây là danh sách một số trang mạng tốt giúp quý vị tìm kiếm trên trực tuyến các trò chơi và các tư liệu khác:

- <https://fuse.education.vic.gov.au> (select Early Childhood or Primary Students tabs)
- <http://education.abc.net.au>
- <http://www.abc.net.au/tv/programs/play-school-story-time>
- <https://actf.com.au/>

Taking Small Bytes (<http://fuse.education.vic.gov.au/?ZY2GMP>) cũng là một nguồn rất tốt. Nó chứa 100 hoạt động công nghệ kỹ thuật số cho quý vị chơi và thảo luận với con mình. Nó cũng hướng dẫn cách sử dụng công nghệ kỹ thuật số một cách khôn ngoan và an toàn.

Cùng nhau đọc thế giới

Thế giới có đầy đủ các chữ cái và từ để quý vị và con mình có thể đọc cùng nhau.

Các hoạt động có thể bao gồm như sau:

- Ghi tên đồ đạc của con và nói về chữ cái và âm thanh trong tên của chúng.
- Điều quan trọng là quý vị cho con thấy giá trị của việc đọc sách hàng ngày. Quý vị đọc cho con cùng đọc công thức nấu ăn, thiệp chúc mừng, lịch, danh sách mua hàng, nhãn mác thực phẩm, hướng dẫn, bản đồ, báo, email, biển báo, dự báo thời tiết và trang mạng. Ví dụ, quý vị có thể cùng con đọc một công thức nấu ăn và làm bữa ăn yêu thích cho con theo các bước trong công thức. Hoặc quý vị có thể yêu cầu con đọc và đánh dấu từng món hàng thực phẩm trong danh sách mua hàng khi quý vị đi mua, đặt mua trực tuyến hoặc mở túi hàng.
- Nấu súp có nui chữ cái và nói các chữ cái cùng con khi ăn các chữ.
- Chơi trò săn từ. Viết các từ ngẫu nhiên trên các mẫu giấy và đặt chúng xung quanh căn phòng. Nói một trong các từ và yêu cầu con quý vị tìm đúng từ.
- Dính tờ ghi chú post-it lên các đồ vật xung quanh nhà để con có thể đọc và học từ mới mỗi ngày.

Giúp con viết

Học viết bắt đầu với các nét nguệch ngoạc và vẽ chữ. Đây là bước quan trọng đầu tiên và cần được khuyến khích. Bước tiếp theo là khuyến khích con viết các hình dạng giống chữ cái, trước khi chuyển sang thực hành viết chữ cái - cả chữ in hoa và chữ thường. Sau đó, khuyến khích con quý vị viết các câu có các từ ngắn.

Nếu con quý vị chưa viết được, quý vị có thể viết hộ chúng. Sau đây là một cách:

- Yêu cầu con nói về một trải nghiệm hoặc điều gì đó làm các em thích thú.
- Hỏi xem con muốn quý vị viết ra phần nào của cuộc trò chuyện.
- Khi con đang nói, quý vị viết ra ý của con. Dùng ngôn ngữ của con.
- Yêu cầu con mô tả lại cho quý vị những gì quý vị đã viết hoặc yêu cầu con đọc lại phần vừa viết.
- Con có thể vẽ một bức tranh hoặc sáng tạo một cái gì đó hợp với phần vừa viết.

Khuyến khích con tự viết một phần hoặc toàn bộ đoạn văn khi con cảm thấy tự tin. Khi con bắt đầu viết, hãy thử các bước sau:

- Thảo luận về chủ đề cho con có một số ý tưởng để khám phá. Việc này mang lại cho con sự tự tin để bắt đầu viết.
- Dạy cho con bất cứ từ vựng nào có thể cần.
- Quý vị có thể khuyến khích con bằng cách viết về chủ đề tương tự cùng con. Sau đó, quý vị và con chia sẻ bài viết cho nhau và cùng thảo luận về điểm khác nhau.

Dưới đây là một số mẹo chung để giúp con khi viết:

- Hãy cung cấp cho con các thứ cần thiết, như bút mực, bút chì, phấn, bảng trắng, giấy hoặc sổ ghi chép và một nơi để viết chẳng hạn như bàn, khay, ghế dài hoặc sàn nhà. Tạo ra một ‘hộp viết’ đặc biệt để đựng bút mực và bút chì của con sẽ cho con thấy viết là một hoạt động quan trọng.
- Thử nghiệm các cách viết khác nhau như sử dụng bảng trắng nhỏ, phấn viết trên bê tông, bút viết trên kính, que trên cát hoặc ngón tay nhúng trong sơn hoặc kem cạo râu.
- Hỗ trợ con đọc to đoạn con viết.
- Khuyến khích con tạo ra một bức tranh vẽ hoặc hình ảnh, giấy dán thể hiện ý tưởng của con một cách trực quan.
- Luôn tự hào trưng bày các sản phẩm viết của con ở một vị trí nổi bật trong nhà mình. Điều này sẽ mang lại cho con sự tự tin và thể hiện tầm quan trọng của việc viết.
- Tạo một ‘túi ý tưởng’ hoặc ‘tập ý tưởng’ để sử dụng làm lời nhắc viết bài. Để truyền cảm hứng cho ý tưởng viết, thu thập các đồ vật như ảnh chụp, hình ảnh được cắt từ tạp chí, tờ quảng cáo, vé xem phim hoặc bất kỳ vật nào.

Viết về trải nghiệm và sở thích

Quý vị có thể dùng trải nghiệm và sở thích của con mình để tìm cách khuyến khích con viết.

Chủ đề có thể bao gồm:

- Một đoạn ngắn về một trải nghiệm gần đây, ví dụ như tiệc cưới, sinh nhật hoặc chuyến đi chơi. Ví dụ, một chuyến thăm bảo tàng có thể giúp trẻ kể lại các hoạt động trong ngày, tường thuật về khủng long, tường thuật về “Điều Tốt Nhất Mình Học Được Hôm Nay”, một câu chuyện ngắn về gia đình khủng long hoặc viết một danh sách về các hiện vật trưng bày.
- Thời gian chơi trên trampoline (bạt nhún lò xo) hoặc đi bộ có thể dẫn đến việc viết lại về hoạt động này, tường trình về các kiểu nhảy/bước, tường trình về ‘kỹ năng nhảy trên trampoline/đi bộ tốt nhất của tôi’, câu chuyện về thảm họa xảy ra trên trampoline/trong khi đi bộ hoặc danh sách các từ và ngôn ngữ chuyên về trampoline/đi bộ.
- Điều gì đó các em quan tâm. Con quý vị có thể làm một tấm áp-phích hoặc bài viết ngắn về một sở thích hoặc điều thích thú khác.
- Một giấc mơ hoặc ký ức các em mới thảo luận gần đây.

Viết sáng tác

Viết sáng tác vui, nên đây là một cách tuyệt vời để nuôi dưỡng tình yêu với việc viết lách. Nó cũng giúp con phát triển trí tưởng tượng, điều này đã được chứng minh rất quan trọng trong tư duy phân tích và giải quyết vấn đề. Quý vị có thể dùng một cuốn sách mới đọc với con làm nguồn cảm hứng, hoặc tạo một chủ đề mới.

Một số ý tưởng để viết sáng tác bao gồm:

- Tạo ra một câu chuyện ngắn dưới dạng phim hoạt hình.
- Cắt hình ảnh của những nhân vật trong tạp chí và tạo ra các mẫu đối thoại và lời thoại.
- Tự tạo ra siêu anh hùng của riêng mình và cho tham gia một cuộc phiêu lưu ngắn.
- Sử dụng các tác phẩm nghệ thuật lấy trên mạng, ví dụ như tranh vẽ và ảnh chụp, làm nguồn cảm hứng cho câu chuyện.
- Viết một câu chuyện hoặc tạo ra một bộ phim hoạt hình cùng con bằng cách thay phiên nhau viết lời hoặc khung tranh hoạt hình.
- Một cốt truyện đơn giản liên quan đến một nhân vật có một mục tiêu (ví dụ như giành chiến thắng trong trận đấu bóng đá; tìm một con chó đi lạc; cứu thế giới) phải đối mặt với nhiều vấn đề để đạt được mục tiêu đó nhưng rồi tìm được giải pháp. Cốt truyện này có thể làm nền tảng cho một câu chuyện ngắn mà quý vị viết cùng con.
- Chọn hình ảnh có sẵn từ công cụ tìm kiếm, hoặc sử dụng hình quý vị đã chụp, và dán chúng vào slide show (bản trình chiếu) hoặc văn bản rồi thêm nhãn hoặc câu văn.

Cơ hội viết mỗi ngày tại nhà

Giống như đọc sách, việc viết với con cần trở thành hoạt động hàng ngày ở nhà.

Hãy thử một số ý tưởng viết này:

- Viết danh sách mua sắm hoặc thêm các mục vào danh sách.
- Treo bảng để viết và đọc tin nhắn gia đình.
- Đưa cho con của quý vị một tập giấy dán ghi chú để viết lời nhắc cho bản thân.
- Lên kế hoạch và viết thực đơn hàng tuần của quý vị với con.
- Viết chú thích cho ảnh trong album ảnh gia đình của quý vị.
- Viết tên cho tác phẩm nghệ thuật và sáng tạo của con.
- Tạo từ bằng các chữ cái có gắn nam châm và dán chúng lên tủ lạnh hoặc bảng có từ tính
- Làm thiệp và viết thiệp chúc mừng, thiệp sinh nhật và thiệp cảm ơn.
- Viết lời nhắn và lời chào trên lối đi bộ bằng phấn để hàng xóm xem.
- Trưng bày lịch gia đình và ghi lại các sự kiện gia đình trên lịch.

Sơ sinh đến Lớp 2

Toán học

Những năm đầu đời của trẻ là thời gian học nhanh nhất. Nghiên cứu cho chúng ta biết trẻ sơ sinh có khả năng bẩm sinh về các con số. Là giáo viên đầu tiên của con mình, quý vị đóng vai trò quan trọng trong việc phát triển kỹ năng toán của trẻ từ khi chúng còn bé.

Phát triển kỹ năng toán sớm giúp trẻ có nền tảng quan trọng cho việc học và phát triển. Nó giúp trẻ chuẩn bị cho cuộc sống hàng ngày, bao gồm việc giải quyết vấn đề chung và sử dụng tiền.

Toán bao gồm nhận biết các con số, hình dạng, mô hình, kích thước, thời gian và đo lường. Kết hợp toán học vào những trải nghiệm hàng ngày thật dễ dàng và thú vị. Toán có ở khắp mọi nơi - trong sân chơi, tại cửa hàng và ở nhà.

Trẻ em cần rất nhiều trải nghiệm về tạo, đếm, vẽ và nói các con số. Phần này sẽ giúp quý vị xây dựng những kỹ năng này cho các trẻ em quý vị chăm sóc. Quý vị có thể cảm thấy toán con mình học ở mầm non, mẫu giáo hoặc trường học khác với cách quý vị được dạy trước kia, nhưng quý vị vẫn có thể hỗ trợ con mình theo nhiều cách. Quý vị tạo mối liên hệ cho con bằng cách giảng giải cho con các con số và đếm là một phần của cuộc sống hàng ngày.

Cùng nhau làm toán ở nhà

Nói về toán

Việc phát triển các kỹ năng ngôn ngữ riêng của toán học cho trẻ em rất quan trọng. Ra sân chơi hoặc giúp việc nhà tạo ra ngữ cảnh phong phú và có ý nghĩa để phát triển các kỹ năng này. Con quý vị có thể mất nhiều thời gian để sử dụng được các thuật ngữ và ngôn ngữ này một cách hiệu quả, nhưng việc tiếp xúc với các câu chuyện có liên quan đến toán sẽ hỗ trợ đắc lực cho việc học sau này.

Một số hoạt động để phát triển ngôn ngữ toán học:

- Sử dụng các thuật ngữ cụ thể khi yêu cầu các món đồ. Ví dụ: quý vị yêu cầu con lấy chai sữa 'một lít' trong tủ lạnh hoặc túi bột 'một kilo' trong tủ.
- Khi nấu ăn, hãy nói về các đơn vị đo lường khác nhau trong cân đo, chẳng hạn như muỗng cà phê, mi-li-lít, lít và chén. Nói chuyện về rỗng/cạn và đầy.
- Khi đi dạo, nói chuyện và chơi với trẻ, quý vị hãy mô tả các động tác của chúng khi chúng trèo 'qua' hàng rào, trượt 'giữa' các cột, và đu 'dưới' xà ngang. Việc này giúp con quý vị hiểu/ nhận biết ngôn ngữ liên quan đến vị thế không gian.
- Các hoạt động phân loại vật dụng giúp con quý vị hiểu các khái niệm như 'giống nhau' và 'khác nhau'. Hãy dùng việc phân loại rác tái chế là dịp để phân loại đồ cho vào thùng rác. Ví dụ như, giấy, nhựa, rác thải thực phẩm và rác thải nói chung.

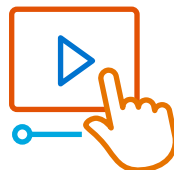
Đếm

Đếm là một trong những trải nghiệm đầu tiên về toán cho trẻ nhỏ.

Học cách nói số thường bắt đầu bằng bài hát hoặc bài thơ vần yêu thích lặp lại tên các con số. Trẻ em thường nói tên con số trước khi nhận mặt và xác định được từng con số.

Dưới đây là một số hoạt động và hướng dẫn để thu hút con quý vị tập đếm:

- Nghe đếm dãy số trong những bài hát và vần thơ dưới đây, tất cả đều có thể tìm thấy trên www.youtube.com:
 - o Five Little Ducks
 - o Ten in the Bed
 - o 1, 2, 3, 4, 5, Once I Caught a Fish Alive
 - o Ten Green Bottles
 - o Five Little Monkeys
 - o 1, 2, Buckle My Shoe
- Trẻ em sẽ bắt đầu bằng cách đếm tất cả các đồ vật trong một nhóm, ví dụ như ngón tay và ngón chân, nút trên quần áo, bậc thềm nhà, hoặc đếm đồ chơi của mình.
- Khi trẻ tiếp tục đếm một nhóm đồ vật, các em dần dần liên kết từng đồ vật với một con số. Lúc đầu, quý vị khuyến khích con chạm vào mỗi đồ vật khi nói số phù hợp.
- Khi bắt đầu đếm một nhóm đồ vật, trẻ có thể cần sắp xếp đồ vật theo một hàng để dễ đếm. Sau đó, các em có thể bắt đầu đếm từ bất cứ đồ vật nào mà không cần sắp xếp.
- Khi con tự tin, quý vị hãy sử dụng các số khác nhau làm điểm bắt đầu để thực hành đếm. Ví dụ, bắt đầu đếm từ 6 hoặc 10. Quý vị yêu cầu con đếm xuôi và ngược. Hỏi số nào trước hoặc số nào sau của một số đã cho.

Đếm hàng ngày

Quý vị có thể kết hợp việc đếm vào các hoạt động hàng ngày như:

- Cắt trái cây thành sáu miếng và yêu cầu con đếm các miếng.
- Đếm miếng bánh mì nướng quý vị làm cho bữa sáng.
- Cộng tổng số dao đĩa trên bàn.
- Đếm số người trong xe hơi hoặc ở trên xe buýt.
- Đếm số nhà trong lúc quý vị đi bộ dọc phố.
- Đếm số bước đi từ nhà bếp đến phòng tắm.
- Thực hành đếm khi mua thực phẩm ở cửa hàng với con (ví dụ, đếm số lượng táo quý vị bỏ vào túi).
- Khuyến khích con nói về số lượng những thứ chúng vẽ trong bức tranh.

Tìm kiếm các số

Tìm kiếm số là một hoạt động vui và thu hút con quý vị. Yêu cầu trẻ tìm số xung quanh quý vị. Nhìn và nói những con số trên biển số xe, biển hiệu, lịch, báo, catalog mua sắm, biển báo tốc độ và nhà.

Chơi bài

Chơi bài luôn luôn là một hoạt động vui, đặc biệt là vào ngày mưa hoặc ngày nghỉ lễ. Quý vị có thể:

- Chơi ăn bài bằng số phù hợp như ‘Snap’ ‘Chụp’ bài.
- Sắp xếp thẻ bài theo số thứ tự từ nhỏ nhất đến lớn nhất, hoặc lớn nhất đến nhỏ nhất.

Chơi bán hàng

Chơi bán hàng giúp tạo nền tảng cho việc học toán của con quý vị trong đời thực trong khi phát triển các kỹ năng xã hội của các em. Một cách để chơi bán hàng là tạo một cửa hàng mi-ni ở nhà. Dưới đây là một số hướng dẫn và hoạt động:

- Dán giá ghi trên giấy hoặc giá cắt ra từ catalog mua sắm lên các món đồ ăn và thực phẩm.
- Nói về cách chúng ta trả tiền các món đồ bằng tiền xu, tiền giấy và thẻ.
- Làm tiền bằng giấy hoặc sử dụng tiền đồ chơi để mua và bán hàng hóa trong cửa hàng mi-ni.
- Thu thập các hóa đơn hoặc mác giá cũ để sử dụng trong cửa hàng mi-ni.
- Lưu ý các đặc điểm của mỗi loại tiền xu khác nhau, bao gồm hình dạng của chúng, hình động vật và người in trên mặt đồng xu. Nói chuyện về sự khác nhau. Cà hình tiền xu bằng bút chì trên giấy.
- Tạo một thẻ tín dụng đồ chơi với một chuỗi số trên đó. Tạo bàn phím giấy để bấm các số khớp với số trên thẻ.
- Khuyến khích con mua đồ ăn theo chiều cao (cao nhất đến ngắn nhất) hoặc theo giá cả (rẻ nhất đến đắt nhất).
- Giới thiệu cân nhà bếp cho cửa hàng mi-ni để cân thực phẩm, ví dụ như một hộp trà túi lọc hoặc một túi gạo, và sắp xếp các mặt hàng theo thứ tự trọng lượng.

Chơi các trò chơi

Làm cho toán trở nên vui nhộn và tương tác bằng cách chơi trò chơi sẽ giúp thu hút con của quý vị.

- Chơi 'I Spy' hoặc các trò chơi khác giúp con quý vị xác định hình dạng, số và mẫu.
- Các trò chơi trên bàn cũng rất vui cho cả gia đình cùng chơi với toán. Quý vị giúp con lăn xúc xắc để đếm, di chuyển và dừng lại sau khi di chuyển theo con số hiện trên con xúc xắc.
- Khi dùng xúc xắc, con quý vị có thể phải đếm tất cả các chấm trên mặt xúc xắc để xác định tổng số. Dần dần các em sẽ bắt đầu tự động nhận ra tổng số trên mặt xúc xắc mà không cần đếm.
- Chơi trò chơi số trên mạng với con của quý vị. Dưới đây là danh sách một số trang mạng tốt để giúp quý vị bắt đầu tìm kiếm các tư liệu trên mạng:
 - o <https://fuse.education.vic.gov.au> (select Early Childhood or Primary Students tabs)
 - o <http://education.abc.net.au>
 - o <http://www.abc.net.au/countusin>
 - o <http://www.ictgames.com/resources.html>

Chơi với hình dạng

Chơi với hình dạng giúp phát triển nhận thức của con quý vị về các hình dạng khác nhau. Nó cũng giúp cải thiện phối hợp tay-mắt của các em.

- Các câu đố ghép hình, tangram hoặc đồ chơi phân loại hình dạng dạy cho con quý vị các kỹ năng giải toán và nhận thức về không gian.
- Đặt tên và chú ý sự tương đồng và khác biệt giữa các hình dạng. Ví dụ: hình dạng có đường cong, góc hoặc cạnh.
- Giúp con quý vị vẽ các hình dạng, cắt và xếp các hình thành các nhóm. Quý vị yêu cầu con giải thích lý do tại sao các em đã sắp xếp các hình dạng theo cách này.
- Sử dụng khuôn bánh quy để khám phá các hình dạng khác nhau bằng cách sử dụng đất nặn. Khuyến khích trẻ nhận dạng các hình dạng trong cuộc sống hàng ngày, chẳng hạn như một quả bóng tròn, cửa sổ vuông hoặc ký hiệu lục giác 'DỪNG LẠI'.
- Làm máy bay giấy kết hợp với nhiều khái niệm toán học, bao gồm các góc, hình dạng, chia đôi và đối xứng. Sau khi hoàn thành, quý vị có thể so sánh chiếc máy bay nào bay xa nhất và cùng đo khoảng cách cũng là trò thú vị.
- Dùng các khối hộp xây dựng để làm một tòa tháp. Với cùng số lượng khối hộp quý vị yêu cầu con xây một tòa tháp khác với tháp trước.

Tạo mẫu/ kiểu họa tiết

Nhận biết và làm mẫu/ kiểu họa tiết là các kỹ năng toán học quan trọng để khám phá số, hình dạng và đối xứng. Các hoạt động bao gồm:

- Xác định và giải thích các họa tiết nhìn thấy trên quần áo, giấy gói, các tòa nhà, đồ sành sứ, thẻ và đồ nội thất. Tạo một quyển sổ để lưu lại và tham khảo các ý tưởng khi chơi trò mĩ thuật và thủ công.
- Sử dụng kẹp chốt, hộp khối, hạt chuỗi hoặc dao đĩa màu để bắt đầu tạo một mô hình sau đó cho con quý vị tiếp tục. Khi các em tự tin, hãy yêu cầu chúng cô-py hoặc tự tạo ra một kiểu mô hình riêng của mình.
- Cố gắng kết hợp một số họa tiết theo nhịp điệu. Tạo một họa tiết vỗ tay và yêu cầu con quý vị sao chép và sau đó tạo mẫu riêng của chúng.
- Khuyến khích con vẽ, tạo và mô tả các kiểu họa tiết riêng của chúng. Sử dụng họa tiết làm đường viền trên thiệp chúc mừng.

Chuyển động với toán

Những ý tưởng này sử dụng chuyển động của cơ thể để trải nghiệm đếm:

- Đếm mỗi lần tung bóng khi quý vị chơi một trò chơi.
- Đoán trước có bao nhiêu bước nhảy để có thể tới được... Sau đó đếm có bao nhiêu bước nhảy để tới được...
- Cùng đếm bước với con khi leo bậc thềm hoặc đi bộ từ băng ghế công viên đến cầu trượt.
- Yêu cầu con quý vị tìm cách cân bằng trọng lượng của chúng với bạn bè trên ghế bập bênh.
- Hát vần điệu bài hát liên quan đến đếm trong khi nhảy dây.

Đo đạc

Hiểu về đo và cân rất quan trọng để con quý vị hiểu biết về toán. Dưới đây là một số lời khuyên và các hoạt động:

- Sử dụng bảng đo gắn tường để đo chiều cao của những người trong gia đình quý vị.
- Nói chuyện với con quý vị về các đồ vật xung quanh và giúp trẻ đánh giá những vật lớn hơn hoặc nhỏ hơn, cao hơn hoặc thấp hơn.
- Cắt một đoạn dây dài bao nhiêu cũng được cho con quý vị. Sử dụng dây đo các vật trong nhà để tìm những vật gì dài hơn hoặc ngắn hơn 'dây đo'. Yêu cầu con xác định bất cứ thứ gì có cùng chiều dài.
- Khám phá các cách đo khác, ví dụ như sử dụng lọ, ly, muỗng cà phê, que kem, dấu chân hoặc chiều dài bàn tay.
- Giúp con quý vị xây một tòa tháp bằng hộp khối cao hơn một món đồ chơi yêu thích. Yêu cầu con đếm tổng số hộp khối để đo chiều cao của tháp.
- Ước tính và đo ai có thể nhảy xa nhất hoặc đứng trên một chân trong một khoảng thời gian lâu hơn hoặc bao nhiêu nút khuy có thể lấp đầy một cái bình.
- Đổ đầy các thùng chứa khác nhau để khám phá kích thước của thùng. Ước tính, sau đó kiểm tra xem cái nào chứa được nhiều hay ít.
- Lưu ý những thay đổi về thời tiết và thời gian trong ngày. Sử dụng một chai cũ và tạo một 'thước đo mưa' để đo và theo dõi lượng mưa.

Đặt câu hỏi để tìm hiểu

Hỏi con quý vị những câu hỏi như thế này để khuyến khích chúng tìm hiểu toán:

- Con có thể thấy những hình dạng nào?
- Làm thế nào để chúng ta có thể đo...?
- Làm thế nào để chúng ta sẽ tìm được một nửa?
- Cách nào tốt nhất để chia ...?
- Làm thế nào để đi từ... đến...?
- Cái nào gần hơn: hố cát hoặc xích đu?
- Con có thể xây tháp cao đến mức nào trước khi nó đổ?

Hoạt hình để cùng nhau xem

- Hoạt hình Toán học Hàng ngày (Everyday Maths Animations) khuyến khích các gia đình cùng nhau khám phá toán học khi họ đi bộ, nói chuyện và chơi trong các tình huống hàng ngày. Bộ ba hoạt hình hỗ trợ các gia đình đưa toán học và số học vào các cuộc trò chuyện ở nhà, siêu thị và bên ngoài.

<https://fuse.education.vic.gov.au/?WSC2SM>

- Loạt phim hoạt hình Mathscots đã được phát triển để hỗ trợ các gia đình luyện tập toán học và xây dựng sự kết hợp giữa gia đình và nhà trường trong việc học toán. Sau tập giới thiệu, có 9 tập phim riêng (mỗi tập dài từ một đến hai phút). Các phiên bản dài hơn có các khoảng tạm dừng tích hợp sẵn trong đó cùng với lời nhắc và câu hỏi để khuyến khích các gia đình nói về các phép toán được trình bày. Ngoài ra còn có các hoạt động được đề xuất mà các gia đình có thể muốn tìm hiểu sau khi xem các tập phim.

<https://fuse.education.vic.gov.au/pages/mathscots>

Lớp 3 đến Lớp 6

Đọc viết

Những năm đầu tiên đọc sách là thời gian tuyệt vời cho con của quý vị. Sách giới thiệu chúng đến với những ý tưởng mới và thế giới mới, và trí tưởng tượng của chúng sẽ phát triển.

Nói chuyện tích cực về việc đọc để con của quý vị cũng trân trọng việc đọc. Tiếp tục đọc càng nhiều càng tốt với con của mình. Khi trẻ cảm thấy tự tin, hãy khuyến khích trẻ tiếp quản một phần hoặc tất cả các bài đọc. Luôn kiên nhẫn khi trẻ đang đọc và cố gắng không đặt trọng tâm vào tốc độ đọc. Ngoài ra, quý vị hãy cố gắng đọc càng nhiều càng tốt để làm gương về việc đọc cho con của mình.

Những năm này là thời điểm con quý vị sẽ học hỏi thêm về thế giới. Thu hút trẻ vào các cuộc thảo luận sẽ nâng cao kỹ năng nói của các em và giúp các em hiểu thế giới và vị trí của mình trong đó.

Trong những năm này con quý vị cũng sẽ bắt đầu viết với sự tự tin hơn. Khả năng viết tốt cũng khiến con quý vị giao tiếp hiệu quả và sẽ tăng cơ hội thành công ở trường và trong nghề nghiệp tương lai của trẻ. Khuyến khích con quý vị viết càng thường xuyên càng tốt về các chủ đề và mối quan tâm khác nhau.

Đọc viết luôn có thể là trò vui và thu hút. Hãy để con quý vị chọn sách và các hoạt động phù hợp với sở thích của các em, và luôn khuyến khích một lượng vui chơi lành mạnh trong mọi hoạt động. Điều này sẽ giúp con quý vị nuôi dưỡng một tình yêu cho đọc, nói và viết.

Giúp con nói và nghe

Nói chuyện với con

Khi con quý vị học lên các lớp tiểu học, các em sẽ nói trôi chảy hơn và có kiến thức nhiều hơn về thế giới.

Một số lời khuyên để thúc đẩy việc nói trôi chảy hơn bao gồm:

- Tiếp tục cho con tham gia khi quý vị thảo luận về các hoạt động hàng ngày, ví dụ như mua thực phẩm, làm vườn, nấu ăn, lấy thư từ hộp thư, làm việc nhà và đi ra ngoài bằng xe hơi hoặc xe buýt.
- Cố gắng hỏi con các câu hỏi cụ thể về ngày của chúng. Một câu hỏi chung như “ngày của con thế nào?” có thể sẽ nhận được câu trả lời một từ “tốt”. Hãy đặt câu hỏi cụ thể như “cuốn sách mà con đang đọc trong lớp học nói về gì?” hoặc “con đã làm gì vào giờ ăn trưa hôm nay?”
- Cho con tham gia vào các cuộc thảo luận của quý vị về các sự kiện trong ngày hoặc các sự kiện hiện tại. Hãy hỏi ý kiến của chúng. Điều này giúp các em hiểu các quan điểm khác nhau và tăng vốn từ vựng.
- Sử dụng những gợi ý đơn giản để khuyến khích trẻ mở rộng câu trả lời, chẳng hạn như “Điều gì khiến con nói vậy? Điều gì xảy ra sau đó? Con nghĩ gì về điều đó?”
- Thể hiện sự quan tâm thực sự về việc đọc, viết và xem tất cả các đoạn chữ/ văn của con quý vị. Nói chuyện về các đoạn văn có thể tạo ra các cuộc thảo luận có ý nghĩa và giúp con quý vị xem chúng là quan trọng.
- Thể hiện sự quan tâm đến các chủ đề mà con quý vị đang học ở trường. Đây có thể là một mở màn tuyệt vời cho các cuộc thảo luận.
- Khuyến khích con quý vị trao đổi các vấn đề và cảm xúc hàng ngày của các em.
- Sử dụng các câu hỏi và thảo luận để khám phá cảm xúc của người khác. Điều này sẽ giúp con phát triển sự đồng cảm với người khác.
- Sử dụng các câu hỏi và thảo luận để mở rộng trải nghiệm và kiến thức của con về thế giới, đặc biệt là trong những trải nghiệm mới hoặc khi đi chơi.

Thảo luận tin tức và thời sự

Khi con quý vị lớn lên, chúng trở nên ý thức hơn về tin tức và thời sự. Thảo luận tin tức và thời sự có thể làm phong phú thêm sự hiểu biết của con về thế giới.

Câu hỏi là một cách hiệu quả để khuyến khích con quý vị suy nghĩ nghiêm túc về một sự kiện và có thể giúp nuôi dưỡng sự đồng cảm. Các câu hỏi cũng giúp con quý vị phát triển thành thạo kỹ năng nói khi thảo luận các vấn đề xã hội

Các câu hỏi quý vị có thể hỏi khi thảo luận một câu chuyện tin tức hoặc thời sự bao gồm:

- Con nghĩ nguyên nhân gây ra sự kiện là gì?
- Con nghĩ mọi người sẽ bị ảnh hưởng như thế nào?
- Có công bằng không?
- Con nghĩ tại sao mọi người nghĩ thế/ làm thế?
- Có thể có ý kiến khác về bản tin thời sự này không?
- Con nghĩ điều gì sẽ xảy ra tiếp theo?
- Vấn đề đó có thể được khắc phục như thế nào?

Một số hoạt động khác để phát triển thảo luận của quý vị:

- Khuyến khích trẻ em tìm thấy điều tốt trong những tin tức xấu hoặc không vui bằng cách tìm hiểu những người hoặc tổ chức đang cung cấp viện trợ, ví dụ, “Những người trợ giúp trong sự kiện này là ai?”
- Cùng con đọc một số bài báo về một vấn đề để có ý kiến khác nhau. Sau đó thảo luận về các ý kiến khác nhau.
- Cùng tranh luận về một chủ đề, trong đó quý vị và con ở hai phía khác nhau để tranh luận vấn đề đó.
- Tải xuống và nghe podcast về một vấn đề, và thảo luận.
- Thảo luận các kịch bản khác nhau về “Chuyện gì sẽ xảy ra nếu?”. Điều này sẽ giúp cho con quý vị phát triển khả năng giải quyết vấn đề và trí tưởng tượng.

Nhiều mục tin tức có thể gây buồn phiền hoặc bối rối cho trẻ em. Hãy đảm bảo quý vị chọn những mục tin tức phù hợp với con mình. Có một số podcast (đoạn băng thu âm) và chương trình trực tuyến rất hay cung cấp tin tức phù hợp với lứa tuổi:

- Kidsnews:
<https://www.kidsnews.com.au>
- Behind the News:
<https://www.abc.net.au/btn>
- Squiz Kids podcast:
<https://www.squizkids.com.au>
- ABC kids news podcast:
<https://www.abc.net.au/kidslisten/news-time>

Giúp con đọc

Here are some tips to encourage reading:

- Chúng tôi khuyến khích quý vị tiếp tục đọc cùng con trong những năm học tiểu học sau này, ngay cả khi con tự đọc được.
- Thường xuyên đưa con đến thư viện địa phương để các em có thể chọn, mượn và đổi sách. Đưa con đến thư viện vào đầu các kỳ nghỉ học để khuyến khích các tuần lễ tự đọc.
- Tìm những truyện phi hư cấu về các chủ đề thủ công hoặc hoạt động mà con quý vị yêu thích. Hầu hết các thư viện đều có các khu đầy đủ sách (ví dụ, khu với số thập phân Dewey nhỏ hơn 745).
- Khuyến khích con mượn sách cả ở thư viện của trường các em.
- Nếu con quý vị thích một tác giả, hãy tìm một cuốn sách khác hoặc một loạt các cuốn sách của cùng một tác giả.
- Khuyến khích con đọc về tác giả hoặc họa sĩ minh họa yêu thích của các em trên trang mạng của họ.
- Giới thiệu cho con đọc các thể loại sách khác nhau như giả tưởng, khoa học viễn tưởng, hành động và phiêu lưu.
- Giới thiệu cho con đọc các thể loại văn học khác nhau như thơ, lời bài hát, và các vở kịch ngắn
- Khuyến khích con đọc truyện phi hư cấu (non-fiction). Báo hoặc bách khoa toàn thư trực tuyến có thể là nơi tốt để bắt đầu, nhưng con quý vị cũng có thể quan tâm đến sách lịch sử hoặc tự truyện của vận động viên hoặc người nổi tiếng yêu thích của mình.
- Khuyến khích con sử dụng từ điển để tra nghĩa các từ mà các em có thể không hiểu.
- Cho phép con chơi các trò chơi video phù hợp với độ tuổi và cần phải đọc.
- Khuyến khích con tham gia Cuộc thi Thử thách Đọc sách của Thủ hiến Victoria, tổ chức từ tháng 3 đến tháng 9 hàng năm. Các trường có đăng ký tham gia sẽ ghi danh cho con quý vị - nếu không, quý vị có thể ghi danh cho con mình tại: <https://www.vic.gov.au/premiers-reading-challenge?Redirect=1#for-students-parents-and-early-childhood-services>
- Xem thêm “Tạo một Ngôi nhà Giàu Kiến thức” ở trang 43.

Trò chuyện về Sách

Trò chuyện về sách là một phương cách quan trọng để giúp con quý vị suy nghĩ sâu hơn về nội dung và ý nghĩa của những cuốn sách các em yêu thích. Trong phần trước về Đọc Viết, cho lứa tuổi từ Sơ sinh đến Lớp 2, các câu hỏi trò chuyện về sách liên quan chủ yếu đến việc gợi nhớ thông tin về cốt truyện và nhân vật (xem trang 15). Những câu hỏi này vẫn còn rất quan trọng để quý vị hỏi con khi con quý vị đi học tiểu học. Trong quá trình con học tiểu học, quý vị hãy thêm các câu hỏi khác khi thảo luận về cuốn sách đang đọc cùng con hoặc khi thảo luận về cuốn sách mà con đang tự đọc.

Một số câu hỏi khác có thể bao gồm:

- Nhân vật chính trong câu chuyện có thay đổi không? Nhân vật thay đổi như thế nào?
- Nếu con có thể thay đổi phần kết của cuốn sách này, nó sẽ là gì?
- Con nghĩ thông điệp chính của câu chuyện là gì?
- Ý kiến của con về thông điệp chính của câu chuyện là gì?
- Con có thể liên tưởng câu chuyện hoặc thông điệp với một sự kiện hoặc vấn đề khác không?
- Người khác có thể thấy nó khác như thế nào?

Giúp con viết

Khi con học lên cao hơn ở trường tiểu học, trẻ sẽ bắt đầu viết các bài văn sáng tạo dài hơn, viết theo các thể loại khác nhau và tìm tòi cách viết hiện thực và viết biện luận.

Một số lời khuyên chung để giúp bài viết của con quý vị trong những năm này:

- Tiếp tục khuyến khích các em luyện các kỹ năng viết hàng ngày. Việc này bao gồm viết công thức nấu ăn, tin nhắn trong gia đình, danh sách mua sắm và thiệp chúc mừng.
- Cố gắng tìm một nơi chốn hoặc thời gian yên tĩnh để cho con quý vị viết. Một mặt phẳng như bàn, mặt bàn bếp hoặc khay sẽ rất tốt.
- Cung cấp văn phòng phẩm như bút mực và bút chì màu, giấy màu các loại.
- Thảo luận chủ đề viết với con quý vị trước khi các em bắt đầu viết luôn hữu ích. Điều này sẽ cho con quý vị những ý tưởng và sự tự tin để bắt đầu viết.
- Sau khi thảo luận về chủ đề mà con sẽ viết, quý vị có thể viết ra một vài lý lẽ hoặc điểm của cốt truyện để giúp các em. Sau đó, các em có thể mở rộng các điểm này.
- Khuyến khích con quý vị viết một cách sáng tạo các thể loại văn khác nhau như tưởng tượng, hiện thực và phiêu lưu.
- Khuyến khích con quý vị viết các hình thức văn học khác nhau như thơ, vở kịch ngắn hoặc kịch bản phim.
- Sử dụng một cuốn sách mà con quý vị đã đọc làm bước đệm để viết sáng tạo.
- Viết biện luận sẽ trở thành trọng tâm ở trường, đặc biệt là trung học. Khuyến khích con quý vị viết ra các ý kiến và ý tưởng của các em về các vấn đề cụ thể.
- Khuyến khích con quý vị sửa các lỗi bài viết của mình trước khi đưa cho quý vị xem. Các em cũng phải đảm bảo bài viết của mình có nghĩa. Yêu cầu con đọc to bài viết của mình là một cách tốt để tìm ra lỗi trong bài viết.
- Sử dụng từ điển sẽ giúp sửa lỗi chính tả.
- Sử dụng từ điển đồng nghĩa giúp mở rộng vốn từ vựng của con quý vị.

Một số hoạt động vui có thể gồm:

- Sử dụng giấy lộn để làm quyển vở riêng của quý vị. Bấm ghim các trang lại với nhau rồi viết các câu chuyện, câu đố, truyện cười hoặc lời hướng dẫn để tạo một thư viện sách nhỏ tại nhà
- Khuyến khích con quý vị viết nhật ký để ghi lại cảm xúc và trải nghiệm của các em.
- Viết nhận xét về một cuốn sách hoặc một bộ phim. Khuyến khích con quý vị có ý kiến về những điểm tốt và điểm xấu tương đối, và cách cải thiện bộ phim.
- Sáng tạo ‘thơ lượm lặt’. Chọn 20 dòng và cụm từ ngẫu nhiên từ các sách hoặc bài thơ và sắp xếp các dòng này thành một bài thơ mới. Thảo luận về các cách ghép dòng khác nhau và những thay đổi về ý nghĩa của bài thơ do các cách ghép khác nhau này tạo ra có thể thú vị.
- Giao cho con một chủ đề có hai mặt rõ ràng, ví dụ như “Bài tập về nhà cần phải bị cấm.” Yêu cầu con quý vị viết vài đoạn văn đưa ra lập luận ủng hộ và lập luận phản đối của các em.
- Nếu con quý vị vừa xem xong một cuốn tiểu thuyết hoặc một bộ phim, hãy yêu cầu các em viết sáng tác để phản hồi. Các em có thể viết một kết thúc thay thế, một phần tiếp theo ngắn gọn, hoặc viết các nhật ký đứng trên góc độ của một nhân vật.

Viết và sáng tạo kỹ thuật số

Hiện nay chúng ta đang sống trong một thế giới của công nghệ kỹ thuật số. Để giúp con quý vị có cơ hội thành công trong việc đọc và viết, điều quan trọng là các em cần cảm thấy thoải mái với kỹ thuật và có thể sử dụng các công nghệ kỹ thuật khác nhau để chia sẻ những ý tưởng và thể hiện khả năng sáng tạo của mình.

Một số hoạt động mà con quý vị có thể làm bao gồm:

- Tạo một trang mạng với những sở thích cụ thể mà các em nghĩ tới, ví dụ một sở thích, một đội thể thao, hoặc một sự kiện lịch sử mà các em quan tâm.
- Viết blog về một sở thích hoặc về một mối quan tâm.
- Viết một kịch bản phim ngắn và quay hình bằng điện thoại di động, máy tính bảng hoặc máy quay phim. Sử dụng phần mềm chỉnh sửa để chỉnh sửa lại bộ phim và tạo các tiêu đề.
- Viết kịch bản radio và sau đó ghi âm bằng điện thoại di động, máy tính bảng hoặc máy ghi âm kỹ thuật số.
- Viết một truyện ngắn và ghi âm bằng điện thoại di động, máy tính bảng hoặc máy ghi âm. Tìm nhạc phim kỹ thuật số hoặc hiệu ứng âm thanh để tạo ra tâm trạng và hồi hộp.
- Viết email hoặc các tin nhắn cho các thành viên trong gia đình.
- Sử dụng phần mềm trình bày để làm bài giới thiệu cho gia đình về một kỳ nghỉ gia đình gần đây, hoặc về sở thích cá nhân.
- Tạo một bộ phim ngắn, sử dụng ứng dụng như The Little Lunch App của Australian Children's Television Foundation: <https://actf.com.au/education/resources/id/10429/>

Các dự án gia đình

Nắm bắt cơ hội kết nối cả gia đình vào việc đọc và viết.

Một số dự án cho gia đình có thể gồm:

- Viết email cho bạn bè hoặc những thành viên trong gia đình.
- Cùng nhau viết tin nhắn trên mạng xã hội để liên lạc với gia đình và bạn bè.
- Cùng nhau đọc sách/tiểu thuyết nhiều tập.
- Cùng nhau đọc hướng dẫn sử dụng một đồ gia dụng mới để tìm hiểu cách nó hoạt động.
- Lưu giữ lại các sự kiện gia đình hoặc trải nghiệm du lịch trong nhật ký hoặc blog trực tuyến.
- Viết và trình diễn các vở kịch cho gia đình và bạn bè.
- Cùng nhau viết kịch bản và làm bộ phim đó.
- Đọc, lựa chọn và thu thập các bài báo và tạo một album, ví dụ, về một đội thể thao, động vật yêu thích hoặc hoạt động giải trí.
- Giải trò chơi ô chữ, đố chữ, vận động não và các câu đố.
- Huy động bộ não của mọi người trong gia đình để thử và giải các câu đố chữ Wordle hàng ngày. Có sẵn các phiên bản dễ sử dụng cho trẻ em trên mạng như <https://wordlegame.org/wordle-for-kids>.
- Cùng nhau vào các hiệu sách và thư viện. Tìm kiếm những cuốn sách rẻ ở cửa hàng từ thiện hoặc ở garage sale.
- Chuẩn bị buổi dã ngoại cùng nhau, bao gồm việc đọc lịch hoạt động của phương tiện công cộng, bản đồ và những quyển hướng dẫn thông tin.

Tạo nên một ngôi nhà giàu kiến thức

Tạo nên một ngôi nhà giàu kiến thức cho con quý vị có cơ hội tham gia vào việc đọc, viết, nói và nghe. Môi trường như thế sẽ khuyến khích con quý vị xem những kỹ năng này là một phần quan trọng và bình thường của mỗi ngày.

Dưới đây là một số lời khuyên để tạo nên ngôi nhà như vậy:

- Sách. Rất nhiều sách. Khi có nhiều sách, con quý vị sẽ cảm thấy việc đọc là hoạt động bình thường và sẽ luôn có một điều mới mẻ để đọc.
- Tạo một căn nhà và phòng ngủ tràn ngập ngôn ngữ với những áp phích, nhãn mác có chữ và từ cho con quý vị.
- Lắp đặt tủ sách để trưng bày sách của con quý vị.
- Tạo nên không gian thoải mái, có gối tựa, chăn phủ để con quý vị đọc, khuyến khích con quý vị coi việc đọc là một hoạt động vui và thư giãn.
- Cung cấp bàn và đồ dùng để viết. Có các loại bút mực và bút chì khác nhau, và một nơi để viết, khuyến khích con quý vị viết thường xuyên hơn. Tạo một 'hộp viết' đặc biệt để cất bút mực và bút chì của con quý vị để giúp chúng coi việc viết là một hoạt động quan trọng.
- Thu thập đồ dùng để chơi trò tưởng tượng, và các vật liệu để làm thủ công. Đây có thể là các dạng cơ bản để luyện tập nói và viết.
- Dành thời gian mỗi tuần cho phần 'thời gian đọc cho gia đình' khi mỗi thành viên trong gia đình đều tham gia đọc, đọc riêng hoặc đọc cùng nhau.
- Thảo luận thường xuyên về nội dung con quý vị đọc và viết.
- Điều quan trọng là quý vị nên tự mình đọc. Một trong những cách quan trọng để con đọc là quý vị làm gương cho chúng đọc. Trẻ con cần được khuyến khích việc đọc – và sẽ coi việc đọc là một phần thông thường trong ngày – nếu thấy cha mẹ mình đọc sách thường xuyên. Anh chị em, ông bà và bất cứ người thân nào trong đời sống của trẻ cũng có thể làm gương đọc cho chúng.

Lớp 3 đến Lớp 6

Toán học

Khám phá toán học với con

Sự tham gia của gia đình vào học hành là một trong những tiên lượng chính xác nhất về thành công của đứa trẻ khi đi học và sau này.

Tạo cơ hội để thảo luận và tham gia vào toán học hỗ trợ việc học của con quý vị trong và ngoài trường học. Con của quý vị cũng sẽ bắt đầu kết nối tâm quan trọng của toán học với các hoạt động hàng ngày của các em, ví dụ như tìm phương tiện công cộng, so sánh và chọn đồ tốt nhất trong cửa hàng để mua, đặt ngân sách và nấu ăn.

Nói chuyện tích cực về toán học để con quý vị cũng đề cao giá trị của toán. Nếu quý vị có kinh nghiệm học toán ở trường ít hơn mức lý tưởng, hãy tránh nói những câu như “Ba/mẹ học toán tệ lắm,” hoặc “Ba/mẹ không thích môn toán vì nó quá khó.” Nhận xét như vậy có thể làm giảm sự mong đợi của con quý vị về bản thân các em, và có thể cài vào đầu óc các em truyền thuyết rằng mọi người sinh ra giỏi hay dốt toán.

Ngược lại, nếu quý vị học giỏi toán ở trường, nên tránh việc cho ngay câu trả lời hay đáp án. Khuyến khích con quý vị nói chuyện về cách chúng làm sao có thể giải các bài toán. Điều này giúp tăng sự tự tin và sự hiểu biết của các em.

Bất kể kinh nghiệm học toán của quý vị ở trường ra sao, hãy yên tâm rằng toán học ngày nay không phải là học thuộc lòng. Ngày nay, trọng tâm là nhận ra được có nhiều cách để tìm được câu trả lời và giải thích được cách thức và lý do mình chọn cách làm đó.

Có nhiều hoạt động quý vị có thể thực hiện ở nhà để giúp khám phá toán học với con mình. Khi tham gia vào các hoạt động này, tránh gán các hoạt động đó với tốc độ. Kỳ vọng con quý vị làm toán nhanh có thể làm con lo lắng về môn toán. Cố gắng tập trung vào quá trình chứ không phải là kết quả.

Khám phá các môn thể thao

Thể thao tạo một cơ hội tốt để quý vị cho con tham gia vào toán, đặc biệt nếu các em là người thích thể thao. Dưới đây là một số câu hỏi để quý vị hỏi con mình khi các em xem hoặc chơi môn thể thao yêu thích:

- Môn thể thao yêu thích của con tính điểm như thế nào? Phép toán nào được dùng để tính?
- Các môn thể thao khác tính điểm như thế nào - ví dụ: quần vợt, đánh gôn, ném bóng chày, bóng rổ, bóng đá?
- Con dùng phép toán nào để tính tổng số điểm?
- Ai là người đứng đầu bảng xếp hạng? Xếp hạng này được xác định như thế nào?
- Có cách nào khác để ghi lại điểm số không?
- Môn thể thao yêu thích của con kéo dài bao nhiêu phút và bao nhiêu giây? Thời gian trong trận đấu được chia như thế nào? Chia thành hai phần, bốn phần hay như thế nào?
- Hình dạng khác nhau của các sân chơi là gì? Nói chuyện về cạnh và góc.
- Con ước tính chu vi và diện tích của một sân chơi như thế nào?
- Bao nhiêu xe hơi có thể đậu trên sân MCG hoặc tại sân thể thao địa phương? Chúng ta làm thế nào để tính được?

Xem thời tiết

Do thời tiết thay đổi hàng ngày nên đây có thể là một chủ đề tuyệt vời để thảo luận về toán học với con của quý vị.

- Truy cập trang mạng <http://www.bom.gov.au/vic/>
- Sử dụng nhiệt kế và/hoặc máy đo lượng mưa để lưu lại thông số cho biểu đồ về điều kiện thời tiết tại địa phương của quý vị.
- Hỏi con quý vị sự khác biệt giữa nhiệt độ tối thiểu và tối đa của mỗi ngày. Các em có nhận ra một mẫu hình hoặc xu hướng trong sự thay đổi thời tiết không?
- Tìm dự báo bảy ngày, sau đó ghi lại nhiệt độ thực tế cho mỗi ngày và so sánh. Hỏi con quý vị xem dự báo có chính xác hay không. Hỏi các em những điểm tương đồng và khác biệt mà chúng nhận thấy.
- Sử dụng thông tin trên trang mạng thời tiết để khám phá sự khác biệt về thời tiết giữa khu vực của quý vị và các khu vực khác. Quý vị hỏi con về lượng mưa khu vực mình nhận được so với các khu vực khác. Quý vị yêu cầu con xác định sự khác biệt về nhiệt độ giữa khu vực của mình và các khu vực khác. Ai có thể bị ảnh hưởng bởi sự tăng hoặc giảm lượng mưa?

Chia sẻ công thức nấu ăn

Thảo luận về toán khi nấu ăn có thể mang đến một bài học về toán hàng ngày liên quan đến cân đo, thời gian và chi phí. Dưới đây là một số hoạt động quý vị có thể thử ở nhà:

- Thu thập và đọc công thức nấu ăn và thảo luận về việc sử dụng phân số, millilitres và grams. Khuyến khích trẻ thực hiện các phép đo chính xác bằng cốc chén/ và thìa.
- Thảo luận cách quý vị sẽ tăng gấp đôi hoặc giảm một nửa công thức. Khuyến khích con quý vị ghi lại phân lượng mới của công thức. Thảo luận tại sao và khi nào quý vị cần phải làm điều này.
- Xác định nhiệt độ và thời gian nấu trên công thức. Thảo luận tại sao các công thức nấu ăn khác nhau có nhiệt độ và thời gian nấu khác nhau
- Ước tính chi phí mua tất cả nguyên liệu để chế biến theo công thức. So sánh ước tính với chi phí thực tế của các mặt hàng. Hãy hỏi con xem con nghĩ mua nguyên liệu và làm bữa tối hay mua đồ ăn nấu sẵn rẻ hơn.
- Lập danh sách các từ viết tắt được sử dụng trong công thức và sau đó viết chúng đầy đủ - ví dụ, L cho lít, ml cho millilitre, tsp. cho muỗng cà phê, tbsp. cho muỗng canh.
- Nghiên cứu giá trái cây tươi và rau quả có sẵn trong các siêu thị so với giá ngoài chợ.

Xem catalogue

Thảo luận catalogue có thể là một cách rất hay để cải thiện kiến thức toán của con quý vị về tiền và tỷ lệ phần trăm. Dưới đây là một số câu hỏi mà quý vị có thể hỏi:

- Con sẽ mua gì trong catalogue với \$40? Con có thể mua bao nhiêu sản phẩm với \$40?
- Chọn năm sản phẩm trong catalogue, sau đó tính chi phí sẽ là bao nhiêu nếu đang có giảm giá 50%. Nếu con cộng giá các sản phẩm và sau đó giảm 50% hoặc nếu mỗi sản phẩm bị giảm 50% rồi tính giá cộng tổng lại thì có khác nhau không?
- Mặt hàng nào được giảm giá tốt nhất trong catalogue? Con có thể giải thích tại sao con tính như vậy không?
- So sánh giá của một sản phẩm trong các cửa hàng khác nhau bằng cách sử dụng các catalogue khác nhau. Con đã tìm thấy gì?
- Tìm ví dụ về giảm giá cho nhiều mặt hàng. Tính toán xem điều này sẽ tiết kiệm được bao nhiêu.
- 'Xem xét cách tính 10% của một mặt hàng và sau đó là 20%. Có quy luật nào để tính ra các bội số của 10% dễ dàng không?'

Lịch trình đi lại

Dưới đây là một số câu hỏi để quý vị hỏi con nhằm nâng cao kiến thức về thời gian và kỹ năng giải quyết vấn đề của các em:

- Con có thể xác định điểm bắt đầu của mình trên lịch trình không?
- Thời gian sớm nhất và muộn nhất để đi theo tuyến đường này là mấy giờ?
- Mất bao lâu để đi hết toàn bộ tuyến đường?
- Có bao nhiêu điểm dừng trên tuyến đường này?
- Có khác biệt gì về thời gian di chuyển khi không dừng ở các điểm?
- Chi phí là bao nhiêu? Chi phí này có rẻ hơn so với các cách đi khác không?
- Tuyến đường nào tốt nhất để đi? Tại sao con nghĩ là tuyến đường này?
- Khi nào con cần phải ra khỏi đây để đến chỗ tập đúng giờ?

Cách dùng tiền

Khuyến khích con quý vị suy nghĩ về tiền, tiết kiệm tiền và cách tiêu tiền là điều quan trọng. Dưới đây là một số lời khuyên và các hoạt động:

- Khuyến khích con quý vị tính xem quý vị sẽ được trả lại bao nhiêu tiền sau khi mua thứ gì đó.
- Tìm hiểu chi phí cho các chuyến đi của gia đình. Ví dụ: vào công viên vui chơi có thể bao gồm chi phí đi lại, vé vào cửa, đồ ăn.
- Thảo luận về việc tiết kiệm tiền để mua quà hoặc đồ khác mà con muốn mua. Tính toán thời gian cần thiết để có thể tiết kiệm được số tiền đó nếu các em nhận được một số tiền nhỏ mỗi tuần.
- Đàm phán tăng tiền tiêu vặt theo tỷ lệ phần trăm. Ví dụ, tăng 5% sẽ là bao nhiêu tiền mỗi tuần? Tỷ lệ này có cao hơn mức tăng hàng tháng không?
- Khuyến khích con quý vị tiết kiệm một tỷ lệ tiền tiêu vặt hoặc tiền sinh nhật của mình và tính tổng số tiền tiết kiệm này. Ví dụ, con sẽ có bao nhiêu tiền nếu con đã tiết kiệm 40% mỗi tuần?
- Đọc báo hoặc xem tin tức. Thảo luận về những gì đang diễn ra trên thị trường chứng khoán và tại sao có những thay đổi này.

Hiểu biết phân số

Phân số là một chủ đề toán học rất phù hợp với cuộc sống hàng ngày. Chúng ta luôn dùng kiến thức về phân số để giải quyết các vấn đề và đưa ra quyết định.

Hỗ trợ con quý vị bằng cách sử dụng ngôn ngữ toán học để nói về phân số. Dưới đây là một số thuật ngữ ngôn ngữ toán học mà con quý vị dùng ở trường:

Phân số bất kỳ phần nào của một tổng thể, một nhóm hoặc một số (ví dụ, $\frac{4}{5}$)

Tử số – thể hiện số phần của tổng thể (ví dụ, trong phân số $\frac{4}{5}$, tử số là 4)

Mẫu số – thể hiện số phần bằng nhau mà tổng thể đó được chia ra (ví dụ, trong phân số $\frac{4}{5}$, mẫu số là 5)

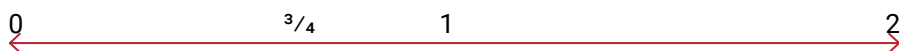
Phân số nhỏ hơn 1 – khi giá trị của tử số nhỏ hơn mẫu số (ví dụ, $\frac{3}{5}$)

Phân số không thực sự - khi tử số lớn hơn hoặc bằng mẫu số (ví dụ, $\frac{5}{3}$)

Phân số tương đương - các phân số có cùng giá trị (ví dụ, $\frac{2}{3} = \frac{4}{6}$)

Hỗn số – một số nguyên và một phân số (ví dụ, $1\frac{1}{2}$)

Trẻ em bắt đầu bằng cách học có nhiều số giữa các số nguyên. Một dãy số là kiểu hiệu quả để giúp con quý vị hiểu điều này:

Con của quý vị cũng bắt đầu phát triển hiểu biết về mối quan hệ giữa phân số, số thập phân, tỷ lệ và tỷ lệ phần trăm.

Số thập phân - một phân số được thực hiện bằng cách chia toàn bộ tổng thành mười phần bằng nhau (phần mười) hoặc một trăm phần bằng nhau (phần trăm). Ví dụ: 75 bút đỏ trong tổng số 100 bút có thể viết lại là 0.75 hoặc .75

Tỷ lệ - so sánh hai hoặc nhiều số lượng. Ví dụ, trong một bát trái cây có 3 quả táo và 4 quả lê. Tỷ lệ quả táo với quả lê được biểu diễn bằng 3:4.

Tỷ lệ phần trăm - là số phần trong số 100. Ví dụ: trong bộ sưu tập 100 nút, 75 nút có màu đỏ. Tỷ lệ này có thể được thể hiện bằng 75 phần trăm hoặc 75%.

Nói một cách tích cực về cách quý vị sử dụng phân số trong cuộc sống hàng ngày. Tạo mô hình phân số cho con sẽ giúp các em hiểu biết về phân số. Hãy thử một số ý tưởng này bằng cách sử dụng các đồ vật hàng ngày:

- Con có thể chỉ cho ba / mẹ một nửa và một phần tư khi con cắt cam?
- Con có thể cắt táo để làm sáu miếng bằng nhau không? Phân số nào thể hiện một miếng của cả quả táo? Phân số nào thể hiện bốn miếng? Con có thể nói điều đó theo cách khác như thế nào?
- Bao nhiêu phần trăm của ly có nước? Tỷ lệ giữa nước và không khí trong ly là bao nhiêu?
- Kim trên mặt đồng hồ chỉ thế nào để thể hiện giờ quá 15 phút (quarter)? Tại sao chúng ta sử dụng từ 'quarter' (phần tư) khi nói về thời gian?
- Nếu con gấp một chiếc khăn ba lần bằng nhau, nó sẽ mô tả cho phân số nào?

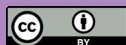
Kết nối trực tuyến

Dưới đây là một số trang mạng hữu ích khác mà quý vị có thể truy cập từ nhà hoặc thư viện địa phương. Một số cũng có sẵn để tải xuống dưới dạng ứng dụng trên các thiết bị khác nhau:

- <https://fuse.education.vic.gov.au> (select Early Childhood or Primary Students tabs)
- <http://splash.abc.net.au>
- <http://www.ictgames.com/resources.html>
- <https://www.scratchjr.org/>
- <https://www.kodable.com/parents>

© Tiểu bang Victoria (Bộ Giáo dục và Đào tạo) 2022

Lời khuyên về Đọc Viết và Toán để Giúp Con Minh Mỗi Ngày được cung cấp theo giấy phép Quốc tế về Tài sản Sáng tạo Chung 4.0 (Creative Commons Attribution 4.0 International licence). Quý vị được tự do tái sử dụng tài liệu theo giấy phép đó, với điều kiện là quý vị ghi nhận bản quyền thuộc Tiểu bang Victoria (Bộ Giáo dục và Đào tạo), nêu rõ nếu có thay đổi điều gì và tuân thủ các điều khoản cấp phép khác, xem: Creative Commons Attribution 4.0 International

Giấy phép không áp dụng cho:

- bất kỳ hình ảnh, ảnh chụp, thương hiệu hoặc nhãn hiệu nào, bao gồm biểu trưng (logo) của Chính phủ Victoria và biểu trưng của DET; và
- nội dung do bên thứ ba cung cấp.

Các thắc mắc về bản quyền có thể được chuyển đến copyright@education.vic.gov.au

